

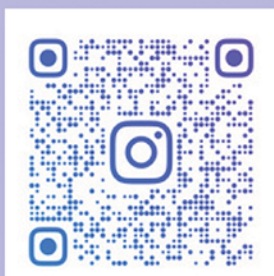
ТЕЛЕ

№ 07 (1457)
15 лютого 2024

ЕКСПРЕСС

Інформаційно-реklamний щотижневик ТОВ «Телерадіокомпанія «ГОК»

ПОВІРКА ЛІЧИЛЬНИКІВ ВОДИ

- ЗАМІНА САНТЕХНІКИ
- ВСТАНОВЛЕННЯ РАДІАТОРІВ ОПАЛЕННЯ
- МОНТАЖ БОЙЛЕРА
- ПІДКЛЮЧЕННЯ ПОСУДОМИЙНИХ І ПРАЛЬНИХ МАШИН

пр.-т. Героїв Дніпра , 23-А

+38 098 79 44 110

Час непохитних

Навіть якщо ти вже не можеш тримати зброю, завжди є можливість допомогти. Саме таким бачить своє життя горішньоплавнянин Микола Філоненко. І завжди є ті, хто на цьому шляху підставляє надійне плече.

На захист України Микола Філоненко став 27 лютого 2022 року, хоча лише за три місяці до цього завершив строкову службу в Збройних силах України. Рятуючи побратима, отримав минно-вибухове поранення, внаслідок чого втратив кінцівки.

Допомога благодійників, а саме компанії Feghexo, підтримка рідних, друзів і колег дозволила Миколі отримати допомогу з протезуванням у США й пройти курс реабілітації. І зараз горішньоплавнянин активно займається волонтерством.

У п'ятницю, 8 лютого, з рук голови правління ПрАТ «Полтавський ГЗК» Віктора Лотоуса хлопець отримав тепловізор.

- Завжди приємно вручати щось цінне й передавати справді необхідні речі нашим захисникам, які продовжують невтомно виборювати нашу свободу, незалежність і мирне майбутнє, - наголосив Віктор Лотоус. - Особливо коли йдеться про прилад, який рятує життя. Кошти для його придбання вдалося зібрати завдяки Благодійному ярмарку Feghexo і благодійній

виставі корпоративного театру «Вечори на хуторі поблизу Диканьки». А також відвідувачам благодійних заходів і всім охочим підтримати ЗСУ своїми донатами.

- Цей пристрій буде передано військовим 71-ї окремої егерської бригади, - висловлюючи слова подяки, запевнив присутніх Микола Філоненко.

Ольга ТАРАНТИНА

Про посилення мобілізації не йдеться

Кабмін уніс зміни до положення про територіальні центри комплектування та соціальної підтримки і дозволив установам цілодобову роботу. Та чи не діяли вони так і раніше?

Суспільство сколихнуло повідомлення, що Кабінет Міністрів дав право територіальним центрам комплектування та соціальної підтримки працювати цілодобово під час проведення мобілізації та/або під час дії воєнного стану. Відтепер на законних підставах ТЦК та СП надано право цілодобово розглядати справи про адмінправопорушення і накладати адмінстягнення відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення; вести персонально-якісний облік призовників, військовозобов'язаних і резервістів, облік транспортних засобів, що підлягають передачі Збройним силам України та іншим військовим формуванням під час мобілізації та у воєнний час. Районним ТЦК та СП дозволено організувати з визначеною періодичністю проведення медичних оглядів та психологічних обстежень військово-лікарськими комісіями військовозобов'язаних і резервістів.

- Цілодобово ми працювали з першого дня повномасштабного вторгнення - приймали добровольців, - коментує начальницької служби зв'язків із громадськістю Полтавського обласного ТЦК та СП Роман Істомін. - Ми військовослужбовці

Оповіщення і призов проводяться через вручення повісток - письмового документа встановленого зразка, який зобов'язує людину прибути в певний термін в ТЦК і СП. У п. 3 ст. 22 ЗУ «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» визначено, що громадяни України під час мобілізації зобов'язані прибувати до ТЦК та СП у строки, зазначені в отриманих ними повістках. Відмова розцінюється як порушення правил військового обліку. За це передбачене адмінпокарання - штраф від 850 до 1700 грн.

Збройних сил України, які з моменту введення воєнного стану в країні працюють цілодобово. Щоправда, в нашій установі є і цивільні працівники. Їх це не стосувалося і не стосуватиметься. Ми маємо завдання, частину з яких можна вирішувати вночі, не відкладаючи на ранок. Це оформлення документів на відправку, перевезення військовозобов'язаних до навчального центру. Але ми не ведемо вночі прийом громадян і не викликаємо повістками на нічний час. До військово-лікарських комісій входять цивільні лікарі, і цілодобово вони теж не працюють.

Виходить, що в роботі ТЦК практично нічого не змінилося. І про посилення мобілізації зовсім не йдеться.

- Посилити заходи мобілізації не є можливим, тому що кількість особового скла-

ду в нас поки що не збільшується, - пояснює пан Роман. - Змінюються, можливо, методи й підходи до проведення мобілізації. А от посилення її саме особовим складом ТЦК немає і найближчим часом не передбачається.

Під час адресного оповіщення військовозобов'язаних було виявлено, що багато хто порушує правила військового обліку і не повідомляє своєчасно про своє нове місце проживання. Саме цей фактор став ключовим у тому, що почали проводити оповіщення на блокпостах, у закладах і просто на вулицях, що так не подобається громадянам. Але законом місце вручення повістки представниками ТЦК та СП чітко не визначено, тож це може відбуватись як за адресою проживання, так і в будь-якому громадському місці, тоб-

Укриття для «Казки»

Для частини вихованців СЗДО «Казка» облаштували найпростіше укриття в приміщенні ЗОШ № 6.

Від початку повномасштабного вторгнення в закладах освіти Горішньоплавнівської громади облаштовано 17 укриттів. 13 лютого під час виїзної наради міського голови Дмитра Бикова в ЗОШ № 6 було введено в експлуатацію ще одне. Ним у разі повітряної тривоги користуватимуться вихованці садочка «Казка».

- Проектом будівлі дитячого садочка «Казка» не було передбачено найпростішого укриття, - пояснює Дмитро Биков. - Із місцевого бюджету було виділено 503 тис. грн для облаштування такої захисної споруди в ЗОШ № 6. Тут великі підвальні приміщення, і ми виокремили одне з них для вихованців дошкільного навчального закладу «Казка».

Нині у школі вже функціонує два приміщення для захисту під час тривоги учнів, учителів та працівників школи. Одне з них підготували до початку минуло-

го навчального року, інше - у вересні 2023-го. Обидва укриття можуть прийняти загалом 1 тис. осіб і обійшлися місту в 1,2 млн. грн.

Від жовтня 2023 року до січня 2024-го тривав ремонт третього підвалу - для вихованців СЗДО «Казка». Силами працівників КП «Рембудсервіс» проведено заглиблення приміщення, залито бетонну підлогу, проведено електромережу, встановлено вентиляцію, замінено трубопровід. За словами міського голови, захисна споруда повністю відповідає нормам і вимогам ДСНС: забезпечено нормальний температурний і питний режим, дотримано санітарні умови для маленьких горішньоплавнян.

Директорка СЗДО «Казка» Ірина Гартман розповіла, що підвал у садочку великий і під час тривоги не дозволяє комфортно розмістити всіх 134 вихо-

ванців і понад 60 працівників. Тепер у нове укриття площею 108 м² ходитимуть вихованці чотирьох груп та персонал - орієнтовно 55 осіб. Решта дітей і дорослих, як і раніше, спустакатиметься в укриття на території садочка.

- По-перше, я хочу сказати слова вдячності своїм колегам - працівникам 6-ї школи в особі директорки Лілії Федоренко за те, що вони погодилися прийняти наших вихованців і допомогли облаштувати найпростіше укриття саме для наших дітей. А також міській владі за те, що відгукнулася на нашу пропозицію.

Вихователі й фахівці садочка перетворили голі стіни на ще один розвивальний простір: наповнили територію дидактичними й настільними іграми, іграшками й розмальовками, подбали про спортивний інвентар для рухливих ігор. Також в укритті встановлено біотуалет, є кімната для миття рук. Для малюків, у яких буде фізіологічна потреба лягти й поспати, якщо тривога припаде на денний відпочинок, розмістили 15 ліжок. А для організації харчування під час тривоги продумано маршрут доставки їжі з кухні садочка.

Тетяна КИЗИМА

Повістку можуть видати уповноважені представники ТЦК та СП; представники органу місцевого самоврядування (виконавчого органу сільської, селищної, міської ради); керівники підприємств, установ, організацій, незалежно від підпорядкування і форми власності, де працює військовозобов'язаний.

то на вулиці, в торговому центрі, закладі громадського харчування чи у громадському транспорті. Приватний заклад теж є громадським місцем, куди представники ТЦК і поліції можуть заходити без будь-якого дозволу. Оповіщення військовозобов'язаних може відбуватися і за місцем їхньої роботи.

Повістка, яку вручають ТЦК та СП під час оповіщення, - це виклик для уточнення військово-облікових даних. А повістка для проходження військової служби називається мобілізаційним розпорядженням.

- Добровольців зараз дуже мало, - каже Роман Істомін. - Але ж якби ми завершили мобілізацію, коли закінчилися чер-

ги добровольців перед ТЦК, то, ймовірно, уже б втратили країну. Та, як показує практика, невмотивований громадянин після проходження навчання як мінімум звикає до того, що він військовослужбовець, і усвідомлює відповідальність сьогоденної ситуації. Він набуває мотивації ще в навчальному центрі. А не набути мотивації перемогти ворога, коли зустрічаєш його на полі бою чи на власні очі бачиш ті страждання, які приносять окупанти українцям, просто неможливо.

Софія ПАЛЯНИЦЯ

Газета «Телеекспрес»

Ідентифікатор друкованого медіа - R30-01 189

Засновник - ТОВ «Телерадіокомпанія «ГОК»

Відповідальна за випуск - редакторка О. О. Тарантіна

№ 07 дата виходу 15.02.2024 Наклад 890 Замовлення № 549

Ціна за домовленістю.

Адреса редакції газети «Телеекспрес»:

39800, Полтавська область м. Горішні Плавні, проспект Героїв Дніпра, 54

Тел. (05348) 44500, 067-300-2752 E-mail: office@trkgok.pl.ua

Друк виконано ТОВ «Комплекс»
м. Дніпро, вул. Автотранспортна, 23

Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій. Автор несе повну відповідальність за достовірність інформації, точність наведених фактів. У телепрограмі можливі зміни.

Використання матеріалів тільки з дозволу редакції.

Відповідальність за зміст рекламних оголошень несе рекламодавець.

НОВИНИ ВИКОНКОМУ

Соціальний захист - у пріоритеті

Про те, якою була реалізація державної політики у сфері соціального захисту населення у 2023 році в Горішніх Плавнях, на засіданні виконавчого комітету, яке відбулося 13 лютого, розповіла начальниця УСЗН Світлана Чернявська.

Управління соціального захисту населення забезпечує виконання повноважень, встановлених законодавством у сфері соціального захисту населення, шляхом реалізації основних напрямів соціальної політики держави, а також цільових програм обласного та міського рівнів.

У 2023 році пріоритетними напрямами роботи в Горішніх Плавнях стали соціальний захист захисників України, членів сімей загиблих військовослужбовців, внутрішньо переміщених осіб, цифровізація соціальної сфери тощо.

В УСЗН було створено відділ з питань ветеранської політики та обслуговуван-

ня пільгових категорій громадян. Він працює за принципом єдиного вікна. Спеціалісти надають консультації та практичну допомогу з різних питань соціального захисту: оформлення відповідних статусів, надання грошової допомоги з бюджетів громади та області, оформлення пільг, отримання засобів реабілітації, санаторно-курортного лікування тощо.

Протягом року оформлено пакети документів для отримання грошової допомоги.

З бюджету громади:

- 55 сім'ям загиблих військовослужбовців на суму 5450 тис. грн.

З обласного бюджету:

- 49 сім'ям загиблих військовослужбовців на суму 2395 тис. грн;
- 60 пораненим військовослужбовцям на суму 391 тис. грн.

Торік на обласному рівні прийнята нова програма щодо соціального відновлення - запроваджено новий вид оздоровлення ветеранів війни в регіональному санаторії за рахунок обласного бюджету. Тож у санаторіях Миргорода соціальне відновлення отримали 8 мешканців нашої громади зі статусом особи з інвалідністю внаслідок війни, 4 з них пройшли оздоровлення разом із сім'ями.

У нашій громаді прийнято дві комплексні програми: соціального захисту населення і підтримки військовослужбовців та членів їхніх сімей. На поточний рік передбачено фінансування цих двох програм у розмірі 13 млн грн.

- Комплексною програмою підтримки військовослужбовців передбачено ряд

допомог, - зазначила Світлана Чернявська. - По-перше, це грошова допомога родинам загиблих - кожна сім'я отримує 100 тис. грн з бюджету громади, а також пораненим. Надається додаткова (до державної) пільга на житлово-комунальні послуги. До Дня захисника отримують допомогу батьки загиблих. А напередодні навчального року - діти загиблих. Відбувається відвідування сімей і доставка їм продуктивних наборів - торік побували в кожній такій родині 4 рази.

Хоча з листопада 2022 року субсидії призначаються і виплачуються через Пенсійний фонд України, спеціалісти УСЗН продовжують надавати консультації і приймати пакети документів для призначення субсидій. Торік прийнято і передано до ПФУ 382 пакети документів для призначення субсидій та 279 - для призначення пільг на житлово-комунальні послуги.

Великий пласт роботи - з внутрішньо переміщеними особами. Станом на початок поточного року на обліку перебуває 9021 особа.

У 2023 році державну допомогу на проживання отримали 5393 сім'ї на загальну суму 227 262,6 тис. грн.

- Зараз прийнято зміни до постанови, яка регулює ці виплати. Тому майже всім, хто отримує державну допомогу на проживання, обов'язково потрібно з'явитися до УСЗН для її перерахунку. Виключення становлять тільки пенсіонери - їм перерахунок буде зроблено автоматично, - наголосила Світлана Чернявська.

Важливим і новим для працівників УСЗН напрямом роботи торік стала цифровізація соціальної сфери. На рівні Міністерства соціальної політики створена Єдина інформаційна система соціальної сфери (ЄІССС). Це комплексна система, призначена для автоматизації всіх напрямів соціальної підтримки всіма інституціями соціальної сфери в межах єдиного інформаційного середовища та технологічної платформи. У Горішніх Плавнях працюють у 4-х підсистемах.

Протягом року було проведено 235 обстежень матеріально-побутових умов

Другий етап

Триває другий етап з підвищення енергоефективності системи централізованого теплопостачання в Горішніх Плавнях, а саме монтаж твердопаливного котла, що працюватиме на альтернативному виді палива - агропелетах.

- Повномасштабне вторгнення призупинило реалізацію проекту, але зрушення є, - зазначає перший заступник міського голови Олександр Чуприна. - Зараз триває монтаж твердопаливного котла

потужністю 7 МВт, допоміжного обладнання й будівлі нової котельні, яке виконують представники компанії «Енертех» (Франція). Окрім котла, встановлено якісне, надійне допоміжне обладнання: сталева теплоізольована димова труба заввишки 30 м, мережеві та циркуляційні енергоефективні насоси відомої європейської фірми Wilo, внутрішні трубопроводи із сучасною вискоелективною теплоізоляцією, змонтовано системи газо- та електропостачання. Заплановано будівництво складу для зберігання запасу агропелет, яких має вистачити на 14 діб роботи котельні із цілодобовим повним навантаженням.

- Ця котлова установка забезпечуватиме місто гарячою водою в міжопалувальний період, - наголосив очільник КП «Теплоенерго» Павло Сніжко. - У зимовий період допоможе знизити використання природного газу, а також зменшити викиди, що спричиняють парниковий ефект і впливають на екологію як міста, так і країни загалом. Зменшити ці викиди - головне завдання Північної екологічної фінансової корпорації НЕФКО. А зола може бути використана як добриво в агропромисловості.

Вартість цього етапу проекту становить близько 4 млн євро. Навесні заплановано проведення пусконаладжу-

вальних робіт для експлуатації обладнання в зимовий та літній періоди.

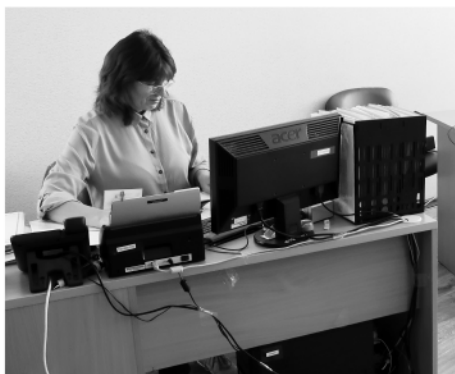
Щодо можливості зменшення вартості гарячого водопостачання після завершення другого етапу реконструкції котельні Олександр Чуприна наголосив, що в умовах зростання ціни на енергоносії та паливо це неможливо, але робота цього обладнання дозволить утримати її від збільшення. І саме тенденція до подорожчання традиційних видів енергії змушує шукати її альтернативні види.

Ольга ТАРАНТИНА

◀ проживання громадян з метою підтвердження права на призначення допомог, здійснено 1702 перевірки достовірності інформації про доходи та майновий стан. Опрацьовано дані верифікації щодо 2014 отримувачів соціальних виплат, які надали інформацію, що впливає на визначення права на отримання та розмір таких виплат.

- Повернуто до державного бюджету майже 400 тис. грн надміру отриманих коштів - це ті виплати допомог, які були призначені автоматично, - зауважила Світлана Чернявська.

- Управління проведена велика, відповідальна робота, - резюмував міський голова Дмитро Биков. - Категорії населення, з якими ми працюємо, - вразливі, особливо зараз. Під час воєнного стану люди потребують більше уваги. І роботи менше не стає. Колектив працює добре. Ми ж зі свого боку намагаємося, щоб управління було забезпечене всім необхідним, щоб його працівники виконувати свої обов'язки якнайкраще.

Оксана ДИБА

Командна гра

Життя ніколи не вирізнялося буденністю. Кожен день українських рятувальників ще до початку повномасштабної війни був сповнений небезпек і тяжких життєвих викликів. Караул № 4 ДПРЧ № 17 розповів «ТЕ» все, що редакція не знала про рятувальну службу.

На початку 2000-х війська цивільної оборони України були повністю розформовані, особовий склад військ і Державної пожежної охорони влився в ряди єдиної Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту МНС України. І відтоді пожежники-рятувальники виконують рятувальні роботи, пов'язані з пожежогасінням, повеннями, природними катастрофами й іншими непередбачуваними нещасними випадками, а також займаються ліквідацією наслідків таких подій. Сьогодні професія рятувальника об'єднала в собі декілька спеціальностей, серед яких пожежник, верхолаз, інженер-рятувальник, психолог, а також інші фахівці з ліквідації наслідків стихійних лих, техногенних катастроф і терактів.

Але в нашій місцевості однією з найбільш екстремальних ситуацій, що представляє колосальну небезпеку для життя і майна людини, залишається пожежа.

Зазвичай на зміну, яка триває 24 години, заступають 6 осіб: начальник караулу, командир відділення, два пожежники-рятувальники, водій та командир відділення - водій. У разі потреби до ліквідації залучаються рятувальники з інших підрозділів.

Без права на помилку

Начальник караулу № 4 Іван Перепадченко в ДПРЧ № 17 працює з 2014-го. Свій професійний шлях обирав свідомо та виважено, і після закінчення школи вступив до Черкаського інституту пожежної безпеки. Саме там на базі навчального центру набув свій перший досвід, адже починаючи з другого курсу студенти вишу долучаються до чергувань.

Навчання в такому виші значно відрізняється від звичайних студентських буднів,

зазначає начальник караулу. Там готують не теоретиків. На базі вишу є навчальна пожежно-рятувальна частина, де все по-справжньому. І навичок професії навчають з азів до найскладнішого, а потім відпрацьовують їх до автоматизму. Керівна посада накладає на тебе більше відповідальності, адже в підпорядкуванні - осо-

бовий склад. Тому на місці подій будь-яке рішення має ухвалюватися без емоцій, холоднокрівно. Права на помилку немає, адже здебільшого на кону життя людини.

За словами Івана, робота рятувальника схожа на командну гру. Де все відпрацьовано, кожен має чітко виконувати своє завдання, де за багато років спільної роботи одне одного розуміють без слів - достатньо жести або погляду.

Від початку великої війни робота не зазнала кардинальних змін, але її стало значно більше, - зазначає капітан Пере-

падченко. - Додалися події, з якими рятувальники раніше не стикалися. Хоча кожен виїзд - це новий досвід, бо не буває абсолютно ідентичних подій. Ми постійно на зв'язку. У випадку надзвичайної ситуації готові прибути на місце. І можна сказати, що це вже такий спосіб життя. А усвідомлення значущості результату того, що ти насправді зробив, або його обсягу часом приходиться значно пізніше. І ти сам дивиєшся тому, на що здатен.

- До зони обслуговування, крім Горішніх Плавнів, входять 20 населених пунктів.
- Найбільша відстань - до Солошиного, Запсілля, Колісників.

На запитання, як у надзвичайній ситуації треба правильно розраховувати сили, рятувальник відповів:

- В Україні введено чотиризмінний графік роботи пожежно-рятувальних підрозділів. У кожній зміні є старший. Саме він оцінює масштаби події: що горить, скільком людям загрожує небезпека. Інформацію намагаємося зібрати заздалегідь. Усе інше про об'єкт дізнаємося в ході розвідки: з моменту отримання від заявника повідомлення про надзвичайну ситуацію, під час слідування та вже на місці події.

Кожен дзвінок - це крик про допомогу

Диспетчер, зазвичай це Олександр Максименко, який пожежником-рятувальником працює 17 років, завжди розпитує заявників, чи є люди, що вони бачать, скільки поверхів у будівлі, на якому поверсі горить і скільки там квартир тощо. Потім уся ця інформація надається начальнику караулу, який іде на місце й ухвалює рішення щодо дій.

За 2023 рік ДПРЧ № 17 було прийнято 178 звернень:

- виїзд на пожежі - 40;
- ДТП - 3;
- хибне спрацювання АПС (автоматичної пожежної системи) - 6;
- надання допомоги іншим службам - 25;
- порятунок тварин - 4;
- хибні виклики - 100.

- Кожен дзвінок - крик про допомогу. І надважливо правильно скерувати рятувальників, щоб допомога надійшла вчасно та за адресою, - зауважує Олександр. - Але є й чисельна кількість хибних викликів, переважно від дітей, які вважають це розвагою. А кожен виїзд, у тому числі й хибний, це насамперед кошти. І в такому випадку це дарма витрачені кошти. Перестає бути смішно вже потім, адже за завідомо неправдивий виклик спеціальних служб передбачено штраф від 850 до 3400 грн.

Рятувальникам доводиться виїжджати також на ДТП, порятунок на воді тощо. Але, як не дивно, справжній головний біль рятувальників - це коти. Адже зде-

більшого кіт, який сидить на дереві, - це просто кіт, який сидить на дереві. Він не потребує ніякої допомоги, але пильні містяни, зазвичай похилого віку, вимагають для нього рятівної операції.

як маленька сім'я, колектив, якому ти довіряєш. Добре, коли йдеш у вогонь і впевнений у тому, хто поряд. Тоді й робота йде легко, і все вдається, - каже Віктор.

Бути впевненим у тому, хто поруч

Пожежник-рятувальник Віктор Нечитайло 11 років носить форму рятувальника.

Після школи навчався у ВПУ № 7, потім у КрНУ ім. М. Остроградського, отримав спеціальність інженера-електромеханіка. Після закінчення вишу стикнувся з неможливістю працевлаштуватися за фахом, і пошуки роботи привели його до пожежно-рятувальної частини.

- Проїшов підготовчі курси в Навчальному пункті професійної освіти в Полтаві, - пригадує сержант Нечитайло. - Отримавши спеціальність пожежника-рятувальника, став до роботи у ДПРЧ № 17. Ризики обраної професії усвідомлював, але ще жодного разу не пошкодував про свій вибір. Із часом прийшов досвід, і зараз, отримавши повідомлення, розумію, із чим саме матиму справу, іноді по диму можу збагнути, що і де горить.

На запитання, що робить караул, коли немає виїздів, Віктор розповів, що в частині чіткий розпорядок. Приїзд у підрозділ, шиккування на розвід, передача зміни тощо.

- Бути рятувальником означає мати належну фізичну підготовку, і саме в цей час ми приділяємо їй увагу, - наголошує Віктор. - Займаємося фізпідготовкою. Дуже важливо бути сильним та витривалим. Адже бойовий одяг вогнеборця важить приблизно 10-12 кг. Якщо потрібно одягнути маску, у якій ми дихаємо, то це ще +14 кг. А ще є інструмент, який потрібен, наприклад, для відчинення дверей, тощо. Така вага є надмірною для звичайної людини, але рятувальники до цього звикли.

А найголовнішим у роботі Віктор вважає довіру, взаємодопомогу й підтримку.

- Зміна триває 24 години. І без перелішень можна сказати, що караул - це

Не керуватися емоціями

Сергій Брославський, командир відділення, працює у структурі Служби порятунку із 2006 року. Після закінчення школи опановував професію водія, пройшов службу в лавах ЗСУ, а потім пошуки роботи привели Сергія до Служби порятунку в Горішніх Плавнях. Згодом, у 2012 році, пройшов додаткове навчання, після чого обійняв посаду командира відділення.

- Не менш важливою є психологічна підготовка, - наголошує головний майстер-сержант. - Спосіб мислення та ухвалення рішень, виконання завдань має бути на порядок вище, ніж у цивільної особи. Робота надзвичайників апріорі завжди вимагає посиленої уважності та обережності, в тому числі й одне до одного. Страх - відчуття, на яке в рятувальників немає часу, адже діяти треба максимально швидко. Від цього щоразу залежить людське життя. До роботи потрібно підходити з холодною головою, а не керуватися емоціями. Тоді все буде чітко, швидко і професійно. Якщо дати волю емоціям, настане хаос, і ми не зможемо надати допомогу.

Перемога любить підготовку

До складу караулу входять водій Руслан Сиротенко та командир відділення - водій Антон Захаров.

Сержант Руслан Сиротенко показує «обмундирування» пожежного автомобіля Volvo, який рятувальники міста отримали наприкінці минулого року.

- Велика машина укомплектована всім новим обладнанням, - розповідає водій. - Дуже легка в користуванні. Оснащена великою кількістю допоміжного обладнання - гідравлікою, генераторами, маслостанціями. Ці складові забезпечують

економію часу, який потрібен у складних ситуаціях. В авто більше місця в салоні, є кисневі маски та апарати на стисненому повітрі, дизель-генератор, освітлювальна щогла, рятувальні рукави. Цистерна вміщує близько 2 тонн води.

Руслан Сиротенко був серед тих рятувальників, які брали участь у гасінні пожежі в зоні відчуження у 2020 році. Тоді вогонь охопив тисячі гектарів. Горіли колишні села довкола ЧАЕС, околиці міст Чорнобиль та Прип'ять, територія Рудого лісу.

- Я був направлений у Чорнобильську зону, коли верхній вогонь уже було погашено, - пригадує рятувальник. - Тіла лісова підстилка, яка за несприятливих умов знову могла перетворитися на полум'я. Ми перебували в зоні радіаційного зараження, тож вимірювання радіації було обов'язковим. Воно проводилося на спеціальному кріслі зі спектрометром. Саме тоді вкотре я усвідомив, що найбо-

лючіший бік нашої професії - це відсутність страхування. Як медичного, так і від нещасних випадків. Вважаю, що страхування має бути для кожного рятувальника.

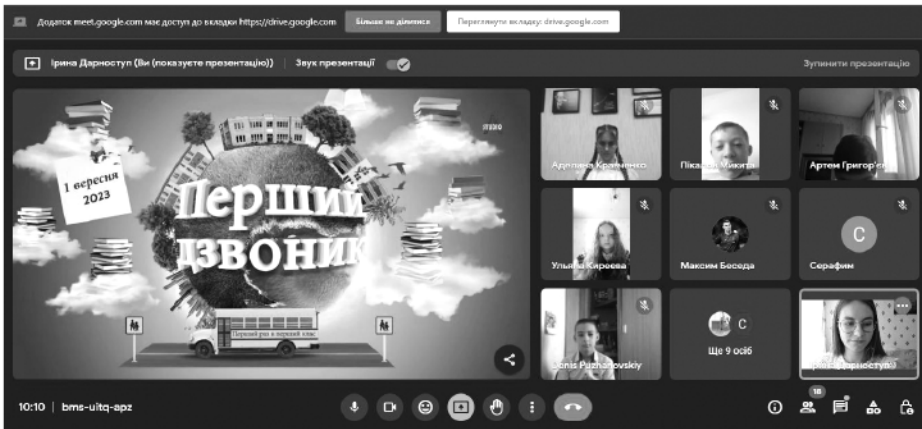
У разі пожежі вище третього поверху на порятунок виїжджає командир відділення - водій Антон Захаров. Саме він керує 30-метровою автодрабиною та автоцистерною.

- Інколи доводиться й через вікно евакуювати потерпілих, - розповідає Антон. - Бути рятувальником означає мати належну фізичну й емоційну підготовку, щоб уміти реагувати на купу викликів, розуміючи, що часто на кону й власне життя.

- Чим ми відрізняємось від звичайних людей? Тим, що в екстремальних ситуаціях можемо мобілізувати свою психіку, свої емоції, та холонокровно виконувати свою роботу.

А будь-яка перемога любить підготовку. І вона триває щодня, - резюмує начальник караулу Іван Перепадченко.

Не всі за партою

Дистанційна, сімейна чи очна форма: як навчаються діти в Горішніх Плавнях.

Від 5 лютого 2024 року з метою попередження поширення вірусних інфекцій школи Горішньоплавнівської міської територіальної громади проводять освітній процес за дистанційною формою навчання.

Дистанційні технології в загальноосвітніх закладах міста, за словами очільниці відділу освіти Лілії Щербини, впроваджуються ще із часів ковіду. Усі школи підключені до освітньо-інформаційного порталу «Нові знання», який дозволяє вести електронні класні журнали та щоденники з можливостями дистанційного навчання.

Тож учні змішаної форми навчання вже звикли засвоювати частину шкільного матеріалу вдома. А от батьки учнів 1-2 класів мають контролювати, щоб дитина вчасно підключилась до онлайн-конференцій в умовах кількарізних повітряних тривог на день. Якщо ж у родині двоє-троє дітей, треба подбати і про достатню кількість гаджетів, і про окремий тихий куточок.

Як отримувати знання не в стінах школи, за роки війни добре знають діти ВПО, які нині перебувають у Горішніх Плавнях. Частина шкіл зруйновано, решта залишається на прифронтових чи тимчасово окупованих територіях. Але освітній процес там триває. Зокрема, за даними уп-

равління освіти Краматорської міської ради, фахівці аналізують стан дистанційного навчання в громаді анонімними опитуваннями: чи є в учня інтернет і гаджет, чи дотримується вчитель розкладу, чи важко вмотивувати дитину навчатися?

Донька пані **Ольги** з Краматорська навчається в 5 класі рідної школи дистанційно: сама підключається до відеоконференцій, надсилає домашні завдання. І тільки одиниці з 30 її однокласників забрали документи зі школи, хоча більшість учнів і вчителів роз'їхалася в різні куточки України та світу. Але всі живуть надією зустрітись дружини колективом у рідному місті, щойно дозволить безпекова ситуація в країні.

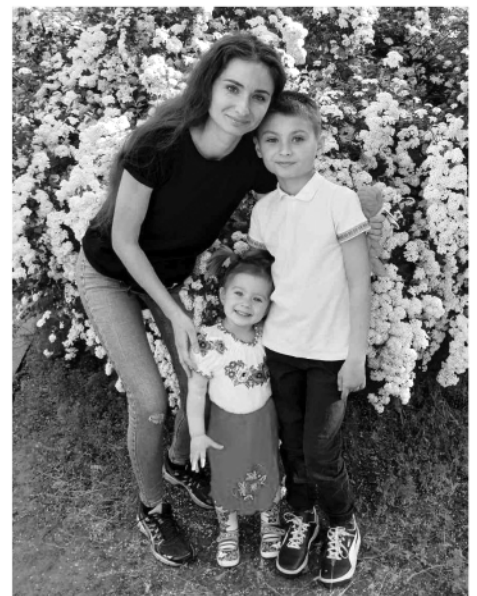
Повернутися до рідної ЗОШ № 4 Горішніх Плавнів мріє 11-річний **Володя**. У березні 2022 року він з родиною виїхав до Польщі й навесні навчався дистанційно разом з однокласниками. Потім став учнем ще й варшавської школи. О 7-й ранку за польським часом підключався до уроків онлайн, а об 11-й уже поспішав на очні заняття разом з новими «колегами» і «колежанками». Виснажливий 4 клас обох навчальних закладів закінчив достойно, а вже у 5-му довелося обрати сімейну (домашню) форму освіти. Вона дає змогу навчатися самостійно і проходити семестрове та річне оцінювання. Можна також обрати екстернат, тоді вчитель не консулює, а оцінює тільки наприкінці року. Тож Вовчик багато читає українською, старанно виконує тести з рідної мови - не стільки заради заліків, скільки задля того, щоб після повернення додому відчувати себе своїм.

Торік двоє дітей харків'янки **Ольги Гурської** також навчалися онлайн. Відсутність прямого контакту «вчитель-учень» змусила замислитись над переходом до очної форми.

- Онлайн-навчання неможливе за відсутності електрики (пригадайте минулу осінь), доводилося самостійно опрацювати матеріал. Був помітний регрес, а синові (9 клас) бракувало спілкування з

однолітками. Цього року діти пішли до ЗОШ № 5 ім. Л. І. Бугаєвської. Знання в результаті підтяглися, оцінки покращилися. Син влився в колектив та навчальний процес настільки, що зараз, у карантин, не радий онлайн. У доньки (3 клас) процес соціалізації йде складніше, з оцінками проблем немає.

Саме прийняття в колективі своїх маленьких дітей прагнула **Анна Сенічкіна** з Балаклії Харківської області. Місто пів року перебувало в окупації, не було світла, інтернету, води й газу. Пригадає, як ховаючись у погребі, у темряві вчили із сином-першокласником таблицю множення, правила вживання слів англійською. Коли у травні 2022 року приїхали до Дмитрівки, записалися до місцевої школи, вчителі допомагали облаштуватися на новому місці.

- Виходити на онлайн до балаклійської школи не було й думки - учитель

не на зв'язку, і ми розуміли, що найближчим часом туди не повернемося. Тепер син - третьокласник у ЗОШ № 4 Горішніх Плавнів, а донька другий рік ходить до садочка. Дуже подобається.

Адаптуватися в новому освітньому середовищі допомагають психологи та соціальні педагоги, які є практично в усіх навчальних закладах міста. У ЗОШ № 3 ім. В. О. Нижниченка зареєстровано близько 90 дітей із числа внутрішньо переміщених осіб.

- Ці діти не просто навчаються, - зазначає директорка Інна Шахман, - вони розвиваються, відвідують гуртки, є членами молодіжного парламенту, беруть активну участь у спортивних змаганнях, творчих конкурсах та олімпіадах. У школі непогана матеріальна база: кабінети робототехніки й інформатики, STEM-лабораторія, лінгафонний кабінет, інтерактивні дошки... З наступного року буде облаштовано власне укриття, це дозволить організувати здорове харчування учнів. Ми займаємося розвитком освітнього середовища, щоб кожен квадратний метр працював на дитину й дитині тут було добре.

Зараз у навчальних закладах міста триває набір майбутніх першокласників. Школи організують екскурсії та заходи для вихованців садочків, родинні зустрічі з батьками. Безкоштовні підготовчі курси, як-от «Малюткова школа» чи заняття «пишичитайликів», розпочнуться найближчим часом.

Станом на 13 лютого 2024 року 3798 закладів освіти постраждали від бомбардувань та обстрілів. 365 з них зруйновано повністю.

Область	Закладів освіти зруйновано/пошкоджено	Область	Закладів освіти зруйновано/пошкоджено
Луганська	23/182	Хмельницька	0/97
Донецька	174/631	Черкаська	0/11
Харківська	51/579	Київська	12/198
Полтавська	0/21	Сумська	9/135
Львівська	0/8	Дніпропетровська	10/308
Чернігівська	2/144	Запорізька	14/217
Херсонська	51/296	Миколаївська	33/246
Одеська	0/4	Кіровоградська	0/9
Вінницька	0/126	Житомирська	1/126
Рівненська	0/2		

Для батьків майбутніх школярів, які ще вагаються, це можливість спробувати очний формат навчання у школах міста. Живе спілкування, підтримка, розуміння, соціалізація - базові потреби дитини, які може задовольнити навчальний заклад.

Тетяна КИЗИМА

Визначаємо українську з «Телеекспресом»

ТОПМЕНЕДЖЕР
ТОПМОДЕЛЬ

10 найбагатших країн
До п'ятірки найбільших експортерів
У трійці кращих бомбардирів

Сьогодні поговоримо про топ, який ось уже декілька років не дружить із числівниками, решту значень цього слова та варіанти його написання з іншими лексемами.

ПРО ЗНАЧЕННЯ

Іх у слова «топ» декілька.

Є ціла група термінів, що походять від англ. top («верх», «вершина», «верхній», «найвищий», «найголовніший»).

Практично в усіх тлумачних словниках ви знайдете «топ» як морський термін - це верхній кінець щогли, стеньги, флаштока.

Уживається «топ» і у значенні верхня частина жіночого одягу без рукавів, білизни, купальника; або ж коротка жіноча майка, що залишає оголеним живіт.

Та найчастіше на сучасному етапі «топ» означає верхню частину списку, рейтингу; список чогось найкращого або найгіршого, впорядкований по місцях; виступає першим компонентом складних слів, означаючи «найвищий», «головний» (наприклад топменеджер).

А ще слова «топ», «топчик» зафіксовано у словнику молодіжного сленгу і означають щось найкраще.

ПРО ПРАВОПИС

Уживання компонента топ- у попередній редакції правопису не було встановлено. Та у 2019 році Кабінет Міністрів ухвалив нову редакцію українського правопису, де чітко вказано, як писати складні слова із топ-.

Разом пишемо слова з першим іншомовним компонентом, що визначає кількісний (вищий від звичайного, дуже високий або слабкий, швидкий і т. ін.) вияв чого-небудь: гіпер-, екстра-, макро-, максі-, міні-, преміум-, супер-, топ-.

Тож правильно писати: топменеджмент, топменеджер, топмодель.

ЗАБОРОНА НА ВЖИВАННЯ

А от із числівниками компонент топ- не поєднуваний. Це також вказано у правописі, щоправда, у примітках і дрібнішим шрифтом. Мабуть, тому далеко не кожен звертав на це увагу. Тобто написання на кшталт «топ-100», «топ-десять» тощо - порушення правопису.

Для передачі поняття чогось найпершого (чи найостаннішого), найважливішого, чільного, провідного або найгіршого українська мова має досить засобів, і не варто збіднювати її до одного-єдиного способу, ще й чужого.

Як на мене, це одна з найпоширеніших нині помилок. Особливо часто такі неправильні поєднання вживають спортивні оглядачі, а також укладачі різноманітних тематичних рейтингів.

Отже, як замінити топ- на правильний варіант?

Неправильно: Топ-10 найбагатших країн.

Правильно: 10 найбагатших країн.

Неправильно: Компанія у топ-5 найбільших експортерів України.

Правильно: Компанія ввійшла до п'ятірки найбільших експортерів України.

Неправильно: Артем Довбик у топ-3 бомбардирів чемпіонату Іспанії з футболу.

Правильно: Артем Довбик у трійці кращих бомбардирів чемпіонату Іспанії з футболу.

Оксана ДИБА

Гімназіада: баскетбол

У Горішніх Плавнях пройшов зональний етап VI Гімназіади Полтавщини з баскетболу 3x3.

9 лютого в СК «Динамо» з баскетболу 3x3 змагалися юнаки й дівчата 2006-2008 років народження. Команди представляли 5 громад Кременчуцького району: Кам'янопотоківську, Горішньоплавнівську, Градизьку, Омельницьку та Пришибську. У хлопців суперників було більше - ще одна команда приїхала з Піщаного.

У командах з баскетболу 3x3 зазвичай усього 4 гравці. Та сформувати ефективну збірну зі старшокласників, які навчаються в різних школах громади, непросто. Через 2-тижневі протиепідемічні заходи в частині Кременчуцького району підопічні Олексія Кагала з Омельницької ТГ взагалі не тренувалися. Але це не

завадило його дівчачій команді посісти третє місце. Друге місце виборола команда ЗОШ № 5 ім. Л. І. Бугаєвської, яка захищала честь нашого міста. Тренер Альберт Шахман зазначив, що для дівчат це дебютні змагання такого рівня. У напруженій грі з більш досвідченою командою вони поступилися лише 2 очками. Головна нагорода шкільних ігор дісталася баскетболістам Градизької ТГ. За словами тренера Сергія Воскобойникова, за плечима його команди - понад три роки тренувань і друге місце на обласних змаганнях минулого року.

Лідером Гімназіади серед юнаків стала команда з Кам'янопотоківської ТГ. Хлопці з Горішніх Плавнів порадували свого тренера другим місцем, а бронза - у збірної Градизької ТГ.

Команди, які вибороли перші та другі місця, вже за місяць представлятимуть наш район на обласних змаганнях з баскетболу в Полтаві.

Тетяна КИЗИМА

Стали на лижі

Учні двох загальноосвітніх шкіл міста взяли участь у зимовому етапі «Олімпійського лелеченяття» і спробували себе в гірськолижному спорті.

На гірськолижній базі «Сорочин Яр» 7 лютого відбувся традиційний відкритий спортивно-масовий захід з популяризації зимових видів спорту для дітей «Олімпійське лелеченяття». Участь у змаганнях узяли школярі із загальноосвітніх закладів Полтавської області.

Горішні Плавні представляли дві команди - учні 5-6-х класів ЗОШ № 1 і ЗОШ № 6. Кожна складалася із 6 учасників (3 хлопчики і 3 дівчинки).

Як розповів заступник виконавчого директора відділення НОК України в Горішніх Плавнях Євгеній Михасьов, діти взяли участь у конкурсі олімпійського малюнка на тему «IV зимові Юнацькі Олімпійські

ігри», в олімпійській вікторині на знання історії спорту та олімпійського руху, а також спробували себе у слаломі. Малюнки команди привозили із собою. До вікторини також готувалися ще вдома заздалегідь. А от на лижі багато хто з

учасників цього дня став уперше. Поруч із дітьми були професійні інструктори з гірськолижного спорту, які спочатку навчали азів цього спорту, а потім давали юним лижникам завдання для виконання.

Почали із футзалу

Талісман Полтавщини

На Полтавщині обрали талісман для Всеукраїнських змагань шкільних ліг.

За результатами відкритого голосування переможцем став лісовий кіт. У голосуванні взяли участь 6582 жителі області. У трійку лідерів вийшли лісовий кіт (1980 голосів), білий лелека (1776) і руда лисиця (633).

Загальна кількість зареєстрованих команд «Пліч-о-пліч всеукраїнські шкільні ліги» сезону 2023/2024 в Україні - 29055:

- футбол - 6525 команд;
- волейбол серед юнаків - 5812 команд, серед дівчат - 4701;
- баскетбол серед юнаків - 4271 команда, серед дівчат - 2546;
- черліденг - 2440 команд;
- спортивне орієнтування - 2760 команд.

«Нехай лісовий кіт приносить дітям удачу, сили та незламну волю до нових звершень! Талісман з'являтиметься на всіх змаганнях обласного рівня та поїде з юними спортсменами до Києва на всеукраїнський етап змагань», - побажали у військовій адміністрації.

Ескіз талісмана створили працівники обласного коледжу «Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені Макаренка».

Старт другого етапу

У Горішніх Плавнях другий, територіальний етап змагань «Пліч-о-пліч всеукраїнські шкільні ліги» стартував із футзалу 6 лютого. Участь у ньому взяли хлопці 2012-2013 років народження. За перемогу боролися сім команд, які представляли всі школи громади. Ігри тривали декілька днів. А трійка переможців визначилася вже 8 лютого.

У підсумку бронзовими призерами стали представники СЗОШ № 5 ім. Л. І. Бугаєвської. Друге місце посіли хлопці із ЗОШ № 2. А звання чемпіона виборола команда юних спортсменів ЗОШ № 1. Вони оформили перемогу з мінімальним рахунком 1:0.

Далі на школярів нашої громади чекають волейбольні і баскетбольні баталії.

Переможці з кожного виду спорту будуть представляти Горішньоплавнівську територіальну громаду на змаганнях районного рівня.

На Полтавщині, зокрема й у Горішніх Плавнях, стартували змагання територіального етапу спортивного проєкту «Пліч-о-пліч всеукраїнські шкільні ліги».

Реєстрацію завершено

1 лютого завершилася реєстрація шкільних команд у проєкті «Пліч-о-пліч всеукраїнські шкільні ліги». У Полтавській області у першому турі змагань взяли участь 1500 команд, до II рівня (міжшкільного) допущені 1287 команд із 5 видів спорту: волейболу, футзалу, баскетболу, черліденгу і спортивного орієнтування. У трійці лідерів за чисельністю - волейбол, баскетбол і футзал.

Серед амбасадорів проєкту в регіоні - відомий представник горішньоплавнівської спортивної родини Павло Алтухов - учасник двох Олімпійських ігор із веслування на каное, багаторазовий чемпіон і призер чемпіонатів Європи та світу, майстер спорту міжнародного класу. «Олімпійство у спорті - це кінцева ланка. А все починається зі шкільних років. Тому нам важливо залучати підрастаюче покоління до участі у змаганнях. Чим більше буде таких заходів, тим більша ймовірність, що наша область матиме своїх представників на олімпійському рівні. Мотивуючи дітей, залучаючи їх до спортивних змагань, ми сприятимемо розвитку здорової української нації», - переконаний Павло Алтухов.

Команда ЗОШ № 1 представила найкращу роботу і заслужено посіла I місце в конкурсі малюнка. II місце учні ЗОШ № 1 вибороли у вікторині, продемонструвавши високий рівень знань і швидкість командної роботи.

У перервах між конкурсами діти мали можливість відпочити та покататися на тюбах.

Після завершення змагань організатори нагодували дітей смачним обідом і вручили презенти від Полтавського обласного відділення НОК України.

Фінансову підтримку для організації поїздки дітей на змагання надав Благодійний фонд «Полтавського ГЗК».

Ксенія КОВАЛЬЧУК